

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

35-36'

ВІВТОРОК
20
ЛИСТОПАДА
1956 року
№ 35 (509)

Ціна 20 коп.

ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Радянська вища школа має великих славні традиції. Вона готує кадри висококваліфікованих спеціалістів для народного господарства, підносить ідейний та теоретичний рівень молоді, прилучає широкі народні маси до всіх багатств вітчизняної та передової зарубіжної культури. Та, разом з тим, вища школа покликана виховувати нашу молодь морально чистою, бадьорою, відданою справі комуністичного будівництва.

Комсомол і зокрема студентська молодь своїми трудовими ділами, героїчними подвигами на фронтах Великої Вітчизняної війни довели свою вірність ленінським заповітам. Славні ордени — високі урядові нагороди, — що прикрашають прapor Ленінського комсомолу, красномовно промовляють про величині будні нашої молоді.

**Коммунизм —
це молодість світу**

І єе

возводить молодим, — писав російський поет. І це справді так. Молоді завжди попереду, вони першою відгукуються на всі заклики рідної Комуністичної партії. Нагороджуючи Ленінський комсомол п'ятим орденом, орденом Леніна, партія та уряд відзначають, зокрема, самовіддану і плодотворну працю комсомольців, радянських юнаків і дівчат, на освоєнні цілинних і передловіх земель.

Сьогодні нам радісно відзначити, що й студенти нашого університету внесли свою посильну частку праці в загальнодержавну справу, що й їх діла відзначенні Указом Президії Верховної Ради СРСР «Про нагородження Всесоюзної Ленінської Комуністичної Спілки Молоді орденом Леніна». Студенти нашого університету палко відгукнулись на заклик партії та уряду про надання допомоги колгоспному селянству на збиранні багатого врожаю. Праця на колгоспних ланах Іванівського району свідчить про високу свідомість наших студентів.

Успішна праця студентів університету на цілинних землях і на колгоспних полях Іванівського району — це наслідок великої політико-виховної роботи, плоди діяльності партійної та комсомольської організацій, всього професорсько-викладацького складу. Цікаві та змістовні бесіди, диспути, вечори зустрічі із знатними людьми міста та області, обговорення кінокартин та спектаклів — все це і багато інших видів політико-виховної роботи допомогли створити згуртовані, працездатні, бойові студентські колективи.

Першочергове завдання партійних організацій факультетів — це і ще раз вивчити стан політико-виховної роботи і вжити заходів до ліквідації значних недоліків. А що ці недоліки у нас є, свідчить обговорення на партійному бюро університету стану політико-виховної роботи на фізико-математичному факультеті.

Зробити політико-виховну роботу дійовою і цікавою — обов'язок кожного комуніста, кожного комсомольця університету.

„Нове у вивченні історії КПРС“

16 листопада партійним бюро була організована лекція для викладачів університету. Лекцію «Нове у вивченні історії КПРС» прочитав завідувач кафедрою історії КПРС доц. І. Г. Леонов.

Присутні на лекції викладачі та працівники наукової бібліотеки одержали ряд корисних методичних по-рад по різних розділах та темах курсу історії КПРС, а також почули багато нових цінних даних з історії нашої партії.

Безперечно, що лекція, прочитана доц. І. Г. Леоновим, принесла велику користь всім присутнім.

Указ Президії Верховної Ради СРСР

Про нагородження Всесоюзної Ленінської Комуністичної Спілки Молоді орденом Леніна

Враховуючи великі заслуги комсомольців і радянської молоді в соціалістичному будівництві, які завжди палко відгукуються на заклики Комуністичної партії і Радянського уряду, і особливо відзначаючи самовіддану і плодотворну працю комсомольців, радянських юнаків і дівчат в успішному освоєнні цілинних і передловіх земель, нагородити Всесоюзну Ленінську Комуністичну Спілку Молоді орденом ЛЕНІНА.

Голова Президії Верховної Ради СРСР К. ВОРОШИЛОВ.

Секретар Президії Верховної Ради СРСР О. ГОРКІН.

Москва, Кремль, 5 листопада 1956 року.

ПОТРІБНА ДІЛОВА РОЗМОВА

Ні для кого не є секретом, що в політико-виховній роботі як на фізико-математичному, так і на всіх інших факультетах університету є дуже багато недоліків. А ці недоліки відбиваються й на якості підготовки спеціалістів, яких випускає університет. Тому одним з завдань партійної та комсомольської організації є піднесення політико-виховної роботи на більш високий рівень.

Однією з форм цієї роботи є агітаційна робота.

Форми агітаційної роботи різноманітні, але у нас переважає, в основному, одна форма — проведення політінформації.

Не зупиняючись детально на тому, як необхідно пожавити агітаційну роботу проведенням лекцій та доповідей на найрізноманітніші теми, демонстрацією кінофільмів як в училищах будинках університету, так і в гуртожитках, тощо, мені хочеться підняти питання про те, як зробити наші політінформації цікавими, щоб студентам хотілося брати в них участь, щоб наші політінформації досягали своєї мети.

Раніше, коли до всіх академічних груп були прикріплені викладачі, робота ця мала до деякої міри формальний характер. Студенти нерідко скаржилися на те, що такі заняття не викликають у них інтересу.

Починаючи з минулого року всі курси, за винятком першого, проводять політзаняття самостійно. Проте поліпшення агітаційної роботи в цілому не видно.

Отже й хотілося б, щоб читачі нашої газети відгукнулися і висловили свою думку щодо проведення політінформації.

Моя думка така: всі курси, крім першого, безперечно, можуть і повинні проводити політзаняття самостійно.

Час від часу (в залежності від теми заняття) потрібно організовувати семінари, на яких давалися б методичні поради та вказівки, як краще провести те чи інше заняття, пропонувався б його план та література до цього.

Добре було б, щоб, крім тем, що підказуються самим життям і не терплять зволікання в їх проведенні,

партбюро, з'ясувавши побажання студентів в цьому напрямку, рекомендувало б ряд тем (10—15), які цікаво й корисно було б провести. Це дало б можливість складати перспективні плани проведення політінформацій, що, в свою чергу, забезпечувало б і більш ретельну підготовку групи до політзаняття.

Важливим, але досі не з'ясованим питанням є також питання про консультантів. Чи потрібні постійні консультанти на кожному курсі, чи, може, треба обмежитись двома-трьома консультантами на факультеті, якими повинні бути функції консультантів і т. д. і т. ін.?

Така ділова розмова, такий обмін думками і досвідом щодо кращої організації політико-виховної роботи і, зокрема, щодо проведення політінформації був би, на мою думку, дуже корисним.

Н. Г. ПУШЕК, відповідальна за агітаційну роботу від партійного бюро фізико-математичного факультету.

Ми розпочали роботу

В розмові з нашим кореспондентом відовідальна за агітаційну роботу від партійного бюро геолого-географічного факультету т. Блажко Н. І. розповіла.

— У нас, як і на всіх інших факультетах, викладачі-агітатори прикріплені лише до груп I курсу. Таких груп у нас три, це — географи з кількох педінів, географи університетські і група товаришів з країн народної демократії, в основному з Китаю. До перших прикріплені як агітатор тов. Дубова, до других — тов. Савченко, до групи ж китайських студентів — тов. Мазур М. О.

В усіх цих групах уже проведено політінформації по матеріалах 8-го з'їзду Комуністичної партії Китаю, з міжнародного становища, зараз проробляється доповідь т. Суслова, а також питання про нагородження

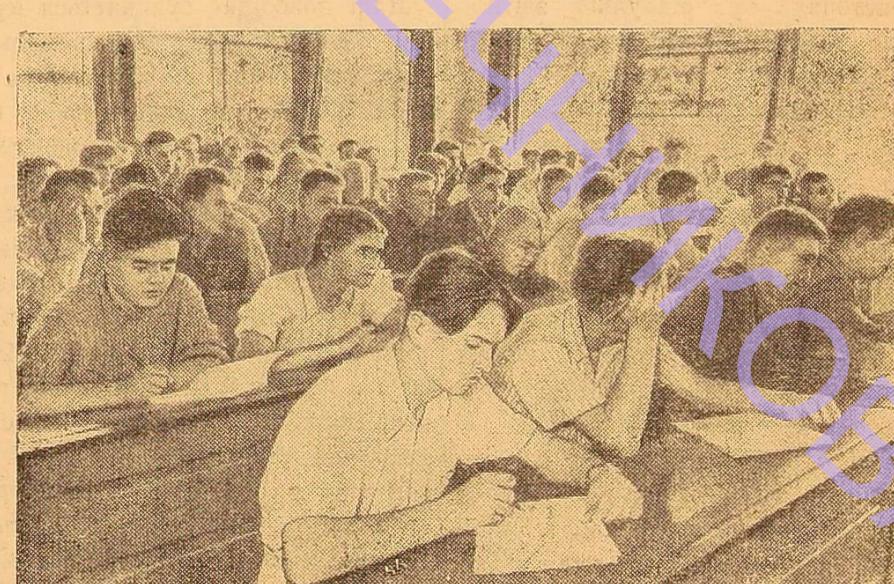
ВЛКСМ п'ятим орденом і промова в групах. Бесіда була дуже цікавою, М. С. Хрущова на мітингу московської молоді.

— На всіх старших курсах студенти самі проводять політінформації, проте до кожної групи за домовленістю зі студентами прикріплено постійного консультанта. Так, на II курсі консультантами є тт. Шугальтер і Мазур В. П., на III курсі — тт. Бурлака, Ізмайлова та Гончар, на IV курсі — тт. Повітчаная, Кікоїн та Розовський, на V курсі — тт. Федорченко та Яцько.

— Днями партбюро факультету абидало консультантів та студентів, відповідальних за агітаційну роботу

— Проведення політінформацій на старших курсах розпочалося. Крім того, вже проведені спеціальні бесіди з приводу англо-франко-ізраїльської агресії проти Єгипту, а також з приводу подій в Угорщині. Ці бесіди проводили тт. Петрунь, Пазюк, Ланда, Богуненко та інші.

ПО РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ

Київ. Понад чотири тисячі студентів вчаться в Українській орденом Трудового Червоного Прапора сільськогосподарській академії. В цьому навчальному році аудиторії академії заповнили ще 625 юнаків і дівчат, які успішно склали вступні екзамени. Більшість з них має досвід роботи в сільському господарстві.

На фото: студенти першого курсу факультету механізації сільського господарства на лекції з фізики.

Фото К. Шамшина (Прескліше РАТАУ).

МІЖНАРОДНА ТЕЛЕГРАМА

Одеса Університет

Бухареста

З приводу роковин першої переможної пролетарської революції ми висловлюємо свою гарячу любов до радянського народу. Дозвольте нам працівникам бібліотеки Академії Румунської Народної Республіки широ Вас поздоровити з приводу 39-х роковин Великої Жовтневої соціалістичної революції.

ЮН КРІСАМ

директор бібліотеки Академії Румунської Народної Республіки

Бухарест

МІЖНАРОДНА ТЕЛЕГРАМА

СРСР Одеса Університет
партбюро Симоненку

Польщі Щецина

Сердечні поздоровлення з приводу свята революції посилаю вам осісто і всьому колективові університету

ГЛАВАЦЬКИЙ

МІЖНАРОДНА ТЕЛЕГРАМА

Одеса Університет партійне бюро

Олштина

З святом Братерський привіт з приводу Жовтня

СУЙКОВСЬКИЙ

Одеса Університет
партбюро Симоненку

Шевченкова

Поздоровляю всіх студентів та викладачів університету зі святом Жовтня. Бажаю успіхів у навчанні плодотворній роботі.

КОРЕНОВСЬКИЙ

Одеса, редакція газети державного
університету ім. І. І. Мечникова
„За наукові кадри“

Редакція газети «Комсомольське плем'я» гаряче поздоровляє зі святом 39 роковин славного Жовтня своїх товаришів по перу — колективу університетської газети та її кореспондентів. Бажаємо великих успіхів у роботі!

За дорученням колективу редакції «Комсомольське плем'я»

Редактор В. НІКОЛАЄВ.

ЗВІТ І ВИБОРИ У КОМСОМОЛЬЦІВ
ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Ніби і не свято сьогодні, а великий актовий зал виглядає урочисто. 12 листопада тут відбулися звітно-виборні комсомольські збори історичного факультету. Давно стало вже традицією проводити збори в своєму корпусі, в 14 або 31 аудиторії. Та цього року традицію було порушене, адже для 345 комсомольців і акторів зал не буде особливо просторий...

Звітує секретар КСМ бюро факультету т. Кучеренко. Він розповідає про самовіддану роботу наших студентів на цілинних землях та в колгоспах Одеської області. Про цілинників говорилося багато, не раз відзначали їх відмінну роботу. Влітку в Кодимському районі добре працювали комсомольці Гажнева, Чорновол, Черних та ін. І, нарешті, — Іванівський район, який за 2 роки став для нас знайомим і близьким. 50 комсомольців факультету нагороджено грамотами Іванівського району КП України. Багато було передовиків виробництва, і, насамперед, студенти I курсу на чолі з комуністами Кухтою та Фівецьким. Крім виламаних початків кукурудзи, на почесному рахунку були змістовні і цікаві. Так

бrigadi 10 бойових листків і близькі сквок.

Далі доповідач зупиняється на роботі КСМ бюро та всієї комсомольської організації факультету за минулий рік. Тільки окремі члени бюро не справилися зі своїм завданням. Це товариши Рябова, Гомонюк, Риженко. Їм не вистачало саме комсомольського вогника в роботі, ініціативи. Комсомолка Риженко (учбово-науковий сектор) поставила до своїх обов'язків вкрай безвідповідально. Не було жодного завдання, яке вона виконала сумілінно і в строк. Якщо на факультеті і є деякі досягнення в роботі наукових гуртків, то в цьому заслуга тт. Бачинського, Кульчицького та інших ентузіастів наукової роботи і аж ніяк не т. Риженко. З курсових КСМ бюро найкраще працювало бюро V курсу (секретар т. Косовський).

В основу політико-виховної роботи на факультеті були покладені історичні рішення ХХ з'їзду партії. Пілотінформації на курсах (крім першого) провадили самі студенти, і це дalo істотні наслідки: інформації

В ПАРТБЮРО

Цими днями партійне бюро університету, запросивши працівників адміністрації, комендантів, членів студкомів, гуртожитків, партійний і комсомольський актив, заслухало та обговорило інформацію проректора т. Дейментова про підготовку університету до роботи в зимових умовах.

На бюро велась ділова розмова про діяльність адміністрації, про побут студентів, про політико-виховну роботу в гуртожитку.

Виступаючі вказували на недоліки в роботі адміністрації. Тут ще панує волокита, неоперативність, не завжди чule ставлення до запитів студентів. Господарча частина не спромоглася провести своєчасний ремонт трьох кімнат гуртожитку по вул. Острозівська, не повністю забезпеченні студенти радіодинаміками, довгий час ведуться розмови про пральню, про забезпечення водою і т. д.

Разом з тим виступаючі і, зокрема, доценти Підгрушний, Сьора, кандидат хімічних наук Дмитрієвський підняли питання про відповідальність студентів. Деякі студенти порушують правила користування гуртожитком, псують меблі, забруднюють кімнати, не докладають зусиль, щоб зробити їх затишними. А до таких студентів не вживаються адміністративні заходи.

Партійне бюро ухвалило рішення, спрямоване на дальше поліпшення побуту студентів.

ВИКЛАДАТИ УКРАЇНСЬКОЮ
МОВОЮ

«...і чужому научайтесь,
і свого не цурайтесь».

Т. Шевченко.

Доцент І. Є. Грицютенко та студенти II курсу філологічного факультету В. Лоскутникова та В. Мороз вже піднімали на сторінках газети «За наукові кадри» питання про переведення нашого університету на українську мову викладання.

Але їхні пропозиції попали під сукно, мабуть, потрапивши до розряду «дрібниць». Проте це далеко не «дрібниці».

Ми всі, студенти-першокурсники фізико-математичного факультету, що закінчили школи з українською мовою викладання, прийшовши на заняття, стали вступник. Всі математичні терміни, які ми вчили в школі, нам тепер лише заважали. Доводилося забувати те, що знає, і перевчуватися заново. Матеріал весь час нагромаджувався, ми його вивчали, але з трудом, бо багатьох російських термінів не розуміли.

Я повністю приєднуюся до думок доцента Грицютенка і студентів Лоскутникової та Мороза і певен, що однодумцями нашими є багато студентів, і ми доб'ємося свого. Адже ні-

чого неможливого ми не пропонуємо. Більшість викладачів прекрасно знають українську мову і можуть досить легко перебудуватися на викладання цією мовою.

Та й студенти, що закінчили російські школи, вивчали там українську мову, а якщо не вивчали, то зараз вивчають.

Деякі студенти скажуть: «Ми вже перебудувались на російську мову, навіщо знову переходити на українську? Лише трата часу».

Товариши, нехай буде потрачено короткий проміжок часу зараз, ніж роки після закінчення університету. Адже працювати переважні більшості з нас доведеться в школах з українською мовою викладання.

Думаю, що в справі розв'язання цього важливого і невідкладного питання покладається немала відповідальність на партійну і комсомольську організації університету, на ректорат. І не лише на ці організації. Це справа нас усіх, товариши, і вирішити її треба неодмінно і в найкоротший строк.

КУЛІШ, студент I курсу фізико-математичного факультету.

ФЕСТИВАЛЬНА ЕСТАФЕТА

В неділю, 18 листопада, відбулася традиційна легкоатлетична університетська естафета на приз газети «За наукові кадри».

Естафета цього року була присвячена першому університетському фестивалю молоді і входила до програми фестивальних змагань. Тому переможці її мали право на одержання не лише традиційного кубку газети «За наукові кадри», а й цінних фестивальних подарунків, грамот та звання чемпіонів фестивалю. Зрозуміло, що естафета викликала великий інтерес.

Естафета пройшла організовано. Всі факультети виставили жіночі команди, причому найсильнішою з них виявилась, як і торік, команда фізико-математичного факультету. Вона домоглася рекордного часу — 10 хв. 19,6 сек., поліпшивши свій власний торішній результат на 30,4 сек.

Друге місце серед жіночих команд посіла команда філологічного факультету, третє — геолого-географічного факультету. На останньому місці — команда хімічного факультету.

Серед чоловічих команд першість знову завоювали історики, поліпшивши

ши свій торішній результат на 5,6 секунди. На другому місці — команда геолого-географічного факультету, на третьому — філологічного факультету.

Команда фізико-математичного факультету була знята із змагань через неявку. Хімічний факультет чоловічої команди не виставив.

Переможцям естафети урочисто було вручено кубки. Цінні подарунки, грамоти та звання чемпіонів їм буде вручено на заключному фестивальному вечорі.

сказати більше не було чого.

З великим жалом говорила т. Н. Коленко про те, що на факультеті більшість студентів записалися в «стариков» і не беруть ніякої участі в кульмасовому житті університету.

Редактор газети «Історик» тов. Шевченко вказав, що торік були поставлені укомплектовані кадри газети, багато було «мертвих душ».

З гарячим закликом взяти активну участь в кульмасовій роботі виступили комсомольці Сильвестров та Марсельський.

Говорилося і про бюрократичне ставлення деяких університетських керівників, зокрема т. Дейментова, до потреб наших студентів.

— Мало уваги приділяється роботі студентів в школі, — сказав доцент Петряєв, — а тимчасом ми виховуємо майбутніх педагогів. Треба встановити такий порядок, щоб кожний комсомолець хоч раз на тиждень бував в школі і провадив там відповідну роботу.

Наприкінці зборів виступив секретар партбюро університету т. Симоненко, який зупинився на завданнях комсомольської організації факультету на майбутній рік.

Після цього був обраний новий склад КСМ бюро.

О. ГОНТАР.

наприклад, в I та IV курсу, на І та V курсах. Активно працювали наші агітатори: Крайній, Резнік (ІІ курс), Чорноморченко (ІІІ курс), Безугла (ІV курс). Проте окремі комсомольці погано виконували свої доручення (Лапіна, Моргуненко). Член бюро Гуляк не контролював роботу агітаторів, і разу не відвідав будинків.

Корисним міроприємством було встановлення зв'язку з заводом ім. Січневого повстання. Шкода тільки, що цей зв'язок не підтримується.

Серйозні недоліки мають місце в керівництві стінною пресою факультету. За весь звітний період на бюро ні разу не стояло питання про роботу редколегії «Історика». Очевидно, це було однією з причин того, що наша газета на конкурсі зайняла останнє місце. Добре в редакції працювали т. Шевченко, Савоськіна, Пирогова, чого не можна сказати про головного редактора т. Кірина та членів редколегії Тібабшева та Гулько.

Літній сесію 13 комсомольців склали на «відмінно». Сумний той факт, що кількість задовільних та нездадільних оцінок перевищує цю цифру в 2 рази. При цьому студенти ІІ курсу т. Тітова, Ткач, Смульська та ін. мають лише нездадільні оцін-

ки. Наших слабким місцем є наукова робота. Гуртки відвідуються погано, доповіді — досить бліді. З 8 гуртків найкраще працювали гуртки історії України та історії стародавнього світу. 18 кращих робіт були представліні на огляд. З них 8 були нагороджені грамотами, а роботи студентів Бачинського і Кульчицького одержали першу премію. Низка робіт буде надрукована в студентському науковому збірнику. Треба відзначити цінну ініціативу Ради НСТ факультету, яка налагодила зв'язки з Київським, Харківським та Кишинівським університетами.

Шефська робота провадилася в двох школах. Добре працювали студентка Воронова (ІІІ курс). Комсомолець Гаврилуца керував в школі радіогуртком. Цікаво проходила робота в історичному гуртку, яким керувала студентка Дзиговська. Та були й такі, що провалили роботу (на приклад, студентка Сидорова). Є у нас багато ентузіастів кульмасової роботи: хористів, танцюристів, драм-гуртківців. Це т. Сильвестров, Ніколенко, Черних, Максимов та ін.

Але ще не всі включилися у підготовку до фестивалю.

На комсомольських зборах хімічного факультету

13 листопада відбулися звітно-виборні комсомольські збори хімічного факультету. Із звітною доповідю на зборах виступила секретар комсомольського бюро факультету Л. Висоцька.

Л. Висоцька на початку своєї доповіді зупинилася на обстановці в нашій країні після історичного ХХ з'їзу КПРС, на тому, як втілюються в життя рішення з'їзу, як зростає добробут та культура трудящих СРСР.

З гівром засуджує комсомолка Висоцька агресію Англії, Франції та Ізраїлю проти Єгипту, а також злодійства контрреволюціонерів в Угорщині.

Далі Л. Висоцька говорить про народження Всеосвюзної Ленінської спілки молоді орденом Леніна, про те, які обов'язки покладає ця висока нагорода на кожного комсомольця.

— Ми пишемося тим, — говорить Висоцька, — що ми брали участь у здійсненні великого завдання комсомолу, в справі освоєння і підкорення ціліни. 15 наших кращих комсомольців добре попрацювали в цьому році на збиральні врожаю в Кокчетавській області. Всі хіміки нагороженні значками ЦК ВЛКСМ «За освоєння нових земель», а 8 чоловік — грамотами Кокчетавського об'єкту комсомолу. Самовіддано, не дивлячись на хворобу, працювали С. Межиковський, Ю. Шапіро-Еський, О. Дунаев.

Але знайшлися серед нас і люди, не гідні не лише звання комсомольця, а й просто чесної людини. Борис Руденко подав заяву про свое бажання їхати на ціліну, а потім відмовився від неї, зухвало збрехавши при цьому: «Мені загрожували, що, коли я не пойду, то у мене заберуть комсомольський квиток». Коли ж на зборах в групі його запитали, навіщо він ставив свій підпис під заявою, він відповів: «А що? Це ж липа!».

Такі люди не потрібні ні на ціліні, ні взагалі в комсомолі.

Основна увага в доповіді Л. Висоцької була приділена навчальному процесові на факультеті.

— На факультеті зараз 30 відмінників, — сказала доповідачка, — багато комсомольців навчається на «добре» та «відмінно». У нас є цілий ряд товаришів, якими законно пишається факультет.

З великою теплотою говорить Л. Висоцька про студентку III курсу Л. Ступіченко, яка зуміла стати душою групи, де працювала комсоргом, про Ю. Епімахова, студента цього ж курсу, — «втілення працьовитості, широї справжньої любові до праці», про Г. Нагорнюк, Н. Сербіну, Л. Шейко, Д. Сухорукову, Л. Мітіну, Б. Ципіс, В. Колесникова та інших.

Поряд з цим, доповідачка критикує студентів Головченка, Осипенка, Лисийван, Макогон, Деліва та інш., звинувачуючи їх на тих, що факультет має за весняну сесію 5 незадовільних і 24 задовільних оцінки. Особливо різко критикує Л. Висоцька студента V курсу Деліва, який одержав під час останньої сесії 2 незадовільні оцінки, причому екзамен з політекономії не пересклав досі; на заняттях буває рідко, ні з ким в групі не здоровався і не розмовляє. Більше всього дивно, що деканат нічого цього не помічає, а якщо й помічає, то мовчить.

Говорячи про наукову студентську роботу на факультеті, Л. Висоцька відзначає дуже низький стан справ у цій галузі.

— На науковій студентській конференції з 250 студентів факультету присутніх було 10—13 чоловік. Багато наших студентів не цікавляться по-справжньому хімією як наукою, мало читають наукові журнали, мало обізнані з новинками хімії.

Доповідачка детально зупиняється на комсомольській роботі на факультеті, відзначає ряд досягнень в цій роботі: проведення тематичних зборів — про культуру поведінки, про товарицький обов'язок, — що базувалися на реальних фактах з життя груп, організацію на III курсі культбригади по підготовці до фестивалю, проведення серії доповідей про художників-пересувників тощо.

— Але багато ще в нашій роботі, — продовжує Л. Висоцька, — штампу, шаблону, формалізму. Дуже часто на комсомольських зборах ми не говоримо по душах, по-комсомольському, чесно і відверто, а лицемірно і обманюємо однієї одного, прикриваючись високопарними фразами.

Доповідачка зупинилася також в своїй доповіді на спортивній роботі на факультеті, відзначивши позитивні і багато негативних сторін в цій галузі.

ДРУЖБА

Ти не раз говорила: як тяжко тобі доведеться, —
Лиш мені напиши і від мене листівку чекай.
Я на поміч прийду, відізвуся на звук твого серця,
Наша дружба нам стане далеким вогнем маяка.
Але сталося так — раптом я запитав:
А для тебе?
Ти ж напиши мені, коли, стиснеться серце в біді?

І у відповідь чую з посмішкою, ніжно: Не треба!
Я сама пересилю. Я відержу навіть тоді.
Як ти можеш, як смієш про дружбу таке говорити?
Дружба — ківшик води, що у спрагу по краплі приймати,
Дружба — хліба шматок, її треба наїрно ділити,
А коли не ділити, навіщо і дружбою звати.
В. МОРОЗ.

На заключення доповіді Л. Висоцька сказала:

— Велика вина за наявні недоліки лягає на КСМ бюро факультету. Воно, передусім, не було колегіальним органом, кожний член бюро працював лише для себе, для свого сектору, що в корені невірно. Слабо проводилось навчання комсомольського активу.

— Треба сказати також, що комітет комсомолу нас не вчив, як потрібно працювати. Не надавала конкретної допомоги і факультетська партійна організація (секретар тов. Дмитрієвський, а потім — тов. Гриньова). Питання про роботу комсомольського бюро ні разу не ставилося на партбюро.

В дебатах, що розгорнулися після доповіді, взяли участь тт. Кувшинова, Межиковський, Колесников, Ступіченко, Сухорукова, Гольденберг, Войтенко, Приз, Кускова. Від комітету комсомолу виступив т. Монюшко, від партійного бюро хімічного факультету — тов. Гриньова, від деканату — т. Дмитрієвський.

У виступах були затронуті всі істотні сторони комсомольського життя на факультеті.

Збори обрали новий склад комсомольського бюро факультету: Л. Божкову, Л. Висоцьку (секретар), Т. Гольденберг, Н. Панченко, Г. Парнак, М. Приз, О. Цингальова, Б. Ципіс, С. Яблоновську.

За справу треба боліти

Зоомузей університету покликаний подавати велику допомогу студентам в засвоєнні програмового матеріалу, в розширенні їх спеціальних знань. Працівники музею повинні чуйно і уважно ставитись до запитів студентів, своїми науковими роботами допомагати заповнювати деякі розділи лекційних курсів та практичних занять. Разом з тим, наукові співпрацівники зобов'язані подавати практичну допомогу вчителям та учням середніх шкіл.

Як же справляються з цими завданнями працівники зоомузею, очевидні тов. Березюком?

Безперечно, що деякі досягнення в роботі зоомузею є. Проведено цілий ряд цікавих екскурсій з учительами та учнями шкіл Одеси та області, подано певну допомогу студентам, виконані наукові роботи, частини з яких має народно-господарську цінність. Наприклад, наукова робота Губського незабаром буде прочитана на Всеукраїнському з'їзді паразитологів.

Однак ці успіхи незначні в порівнянні з тими вимогами, які ставляться перед музеєм ректоратом та інструктивним листом Міністерства вищої освіти. Розглядаючи роботу музею під цим кутом зору, ми побачимо значні недоліки в його діяльності. Вони не можуть не скликати наукову та студентську громадськість університету.

За останні два — три роки працівники зоомузею закінчили чотири наукові роботи. За своїм змістом і актуальністю більшість з них мають певний науковий інтерес. Але не всі вони зв'язані або мало зв'язані з діяльністю зоомузею. Ось, наприклад, робота т. Петрикієвої «Гідробіологічна рибогосподарська оцінка ставків Одеської області». Професор Прендель говорить, що це чесно виконана робота, але вона нічим не зважається на наукового фонду музею. Робота Назаренка та Березюка «Місця і розміри зимівок клопа-черепашки і роль перелітних птахів в його винищенні» має зв'язок з діяльністю музею, але автори статті обмежилися теоретизуванням і, здавши роботу у фонд музею, не виготовили біогрупу. Отже робота не має прикладного значення.

Ознайомлення із залами музею, окремими експонатами, а також з виконанням рішень наукової ради

музею свідчить про те, що його наукові співпрацівники і, зокрема, директор т. Березюк безтурботно ставляться до створення біогруп, до повнення музею експонатами, так потрібними для практичних робіт студентів. Ще у вересні минулого року наукова рада музею внесла рішення про негайнє створення біогруп «Степ». Пройшов рік, а біогрупи немає. І це не хвилює т. Березюка. Навпаки, він безпорадно розводить руками — «А що ж я можу зробити?». І нічого не робить. Невиконаними залишилися рішення ради про створення зоогеографічних карт, етикеток для корисних і шкідливих тварин, про створення ряду біоценозів морських риб.

Недостатньо уваги приділено в зоомузей тваринному світу Одеської області. Тут можуть розповісти про тваринний світ Сибіру, Далекого Сходу, Америки, але про фауну нашого краю розповіді бліді, експонатів, вітрин чи біогруп немає.

З дня заснування музею і до цього часу майже весь відділ голкошкір не визначені до виду. Понад 50% плазунів та земноводних, як і цікава група риб, також не віднесені до видів. А значну частину цієї роботи можна виконати силами зоомузею в найкоротший строк, і користь від неї була б велика.

Значно збагатили б музей творчі зв'язки з зоологічними кафедрами. Але директор музею, мабуть, занадто впевнений в своїх знаннях, не докладає сил, щоб підтримувати такі зв'язки. Він ні до кого з завідуючих і членів кафедр не звертався і не наполягав на допомозі. Заважає т. Березюку і те, що він недооцінює знання своїх товаришів по роботі, не вірить в їх сили, вважаючи їх діяльність потрібно спланувати, контролювати і, разом з тим, подавати приклад дисциплінованості і заинтересованості роботою музею. А цього т. Березюку бракує.

Зоомузей університету — це органічна частина біологічного факультету. Та це мало відчувається. Деканат і партійне бюро біофаку не цікавляться діяльністю музею і його працівників. А це варто зробити і якомога швидше.

Л. ХОЛОДЕНКО.

Зарубіжні вчені в нашому університеті

1-го і 2-го листопада в Одесу по дорозі з СРСР на батьківщину прибула група в складі 13 болгарських і румунських вчених-оceanологів, співробітників морських біологічних установ міст Варни та Констанци.

В

Одеському університеті гостям був влаштований теплий прийом. З великим інтересом вони оглянули палеонтологічний і зоологічний музеї, відвідали узбережжя Одеської затоки, Куяльницький і Хаджибеївський лимани, Одеську біологічну станцію АН УРСР. Була організована зустріч гостей з вченими біологічного факультету університету, на якій про наукову роботу керувалися колективами розповіли завідуючий кафедрою гідробіології, професор О. Р. Прендель, завідуючий кафедрою зоології хребетних, професор І. Г. Пузанов, завідуючий кафедрою зоології безхребетних, член-кореспондент АН УРСР, професор М. П. Савчук, директор Рибогосподарського інституту, вчений з міста Варни, професор Софійського університету А. К. Вілканов, директор морської зоологічної станції в Аджікі (Румунія) професор Яссіского університету С. І. Керешу.

Учасники зустрічі детально обговорили дослідницьку роботу, яка проводиться на Чорному морі, погодили методику, домовилися про спільні спостереження, обмінялися своїми опублікованими роботами.

Особистий контакт з зарубіжними колегами і обмін думками, за загальним визнанням, принесуть користь спрівідбітництва радянських, болгарських і румунських вчених, що працюють на Чорному морі.

Ю. П. ЗАЙЦЕВ,
кандидат біологічних наук.

ПРАЦІ НАШИХ ТОВАРИШІВ

СТАТТИ ДОЦЕНТА П. Й. КАРИШКОВСЬКОГО

Історичний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова має незаперечні традиції в минулому. На його кафедрах в різні часи працювали такі вітчизняні вчені, як Успенський, Трачевський, Фармаковський, Щепкін, Добролюбський та ряд інших, які відіграли помітну роль в дослідженні ряду важливих питань історії стародавнього часу, загальної історії, історії нашої батьківщини.

Працівники кафедр історичного факультету, заслужено пишаючись цими традиціями, вважають своїм почесним обов'язком примножувати їх і своїми науково-теоретичними працями возвеличувати успіхи радянської науки.

Серед творчих працівників факультету гідне місце займає наукова праця одного з молодих науковців П. Й. Каришковського, якого недавно було обрано на посаду доцента ОДУ.

Після проходження аспірантського стажу під керівництвом одного з найстаріших вчених нашого університету А. Г. Готалова Петро Йосипович з блискучим успіхом захищає в 1951 р. дисертацію, присвячену до слідження літературних джерел з історії політичних взаємовідносин між Візантією, Болгарією та Руссю.

Видатний радянський візантолог М. В. Левченко, що був офіційним опонентом дисертанта, високо оцінив роботу молодого одеського вченого. Поглиблена джерелознавча робота, детальне вивчення візантійської і російської літератури з історії візантійсько-болгарсько-руських відносин при Святослові стали предметом творчих шукань П. Й. Каришковського.

З 1951 р. в ряді центральних періодичних видань («Вопросы истории», «Византийский временник», «Краткие сообщения института славяноведения» та інші) було опубліковано вісім наукових праць, присвячених цій тематиці. Його дослідження привертають пильну увагу наукових кіл Москви, Ленінграда, Києва. На

роботи молодого дослідника зустрікаються і дві рецензії.

Чаємо посилення в таких виданнях, як «Історія Болгарії», т. I, «Очерки по історії ССРР. Київська Русь». Його праці високо оцінили вчені братньої Болгарії, Франції та інших країн.

В серії статей, присвячених цій темі, П. Й. Каришковський, піддаючи критиці буржуазну історіографію, як зарубіжну, так і російську, висвітлює історичну значимість нечисленних літературних пам'яток з історії візантійсько-руських відносин, хронології русько-візантійських війн при Святослові. Вони завоювали їх автору почесне місце в науці. Серед цих статей особливо виділяється робота «Балканські війни Святослава у візантійській історичній літературі» («Византийский временник», т. V, стор. 36—71), в якій автор дав грунтовний аналіз візантійських літературних джерел, а саме «Історії» Льва Діакона, хронік Скилиці, Зонари, Манасія, Глікі, Ефрема та інших, свідчення яких в минулому широко використовувалися при оглядах цих подій.

В результаті великої і трудомісткої роботи автор прийшов до висновку, що тільки три перші хроніки (Льва, Скилиці і Зонари) дають досить достовірні дані, доповнюючи одна одну, і можуть зайняти провідне місце у вивчені візантійсько-руських відносин. Решта ж пам'яток, що з'явилися значно пізніше IX—X ст. ст., хоч і становить певний літературний інтерес, не може претендувати на ту роль, яку іноді їм надають деякі дослідники.

Зараз в стінах нашого університету доц. М. М. Копиленком здійснюється переклад на російську мову «Історії» Льва Діакона. П. Й. Каришковський готове до цього перекладу джерелознавчий вступ і науковий коментарій.

Джерелознавчий нахил спостерігається і в працях Каришковського з історії стародавнього світу. Автом опубліковано ряд статей по північно-причорноморській античній нумізматиці (всього 4 статті, 2 публі-

кації і дві рецензії).

Заслужене схвалення науковців викликали доповіді і виступи П. Й. Каришковського на спеціальних конференціях в Москві та в Ленінграді з питань нумізматики.

П. Й. Каришковський поєднує свою глибоку наукову роботу з пропагандою історичних знань. Його лекції, присвячені героїчному минулому народів нашої Вітчизни, з великом задоволенням сприймаються слухачами.

Останнім часом Петро Йосипович опублікував дві науково-популярні брошюри — «Куликовская битва» (Госполитиздат, М., 1954, 64 стр.) і «Восстание Спартака» (Госполитиздат, М., 1956, 68 стр.), в яких в дохідливій формі майстерно викладаються захоплюючі сторінки минулого російського народу і його боротьби проти іноземного ярма та невміруща епопея повстання рабів проти рабовласницького Риму 2000 років тому.

Петро Йосипович — прекрасний лектор. Глибокі за змістом, насичені яскравими деталями і ілюстративним матеріалом, викладені в жававій формі, його лекції приваблюють аудиторію і завоюють їх авторові пошану студентів.

І. Д. ГОЛОВКО,
кандидат історичних наук.

ЛІСТИ *наших читачів*

Заслужений відпочинок

Завжди буває сумно, коли з великого, спаяного колективу з тих чи інших причин йде хто-небудь, особливо, коли це хороший товариш. Ми з великим жалом розлучилися з Володимиром Лаврентійовичем Скибенко та Федором Петровичем Кириловим, які пішли зараз на пенсію.

Нам жаль, що в нашему колективі не буде Володимира Лаврентійовича, який, незважаючи на свої 73 роки, радував своєю життерадісністю і

право на заслужений відпочинок. Побажаємо ж їм ще довго, спокійно і щасливо жити в колі своїх друзів і родин. В. ЯРЦЕВА, бухгалтер.

Наші нові товариши

В цьому навчальному році багато нових студентів з'явилось в стінах Сідського державного університету. Серед них, хто раніше вчився в Ізмаїльському педінституті, є група третього курсу українського відділу філологічного факультету.

Це хороша, дружня група, яка займала одне з перших місць по успішності в Ізмаїльському педіні. Комсомолок Прокопенко, Желябовську, Сировецьку всі знають як відмінниць і в навчанні, і у громадській роботі.

Вся група в цілому дуже сумлінно ставиться до громадських дору-

ОФІЦІЙНИЙ РОЗИГРАШ
УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ЛОТЕРЕЇ В ФОНД ФЕСТИВАЛЮ

За 3 карбованці ви можете виграти:

радіоприймач,
годинник,
фотоапарат,
настільну лампу,
електроутюг,
шкіряну папку,
авторучку,
духи «Красная Москва»,
живого півня,
шампанське

та інші цінні речі.
Купуйте квитки на факультетах і в комітеті
комсомолу.

ОРГКОМІТЕТ ФЕСТИВАЛЮ.

В
П
Е
Р
Ш
Е
В
О
Д
У

В
П
Е
Р
Ш
Е
В
О
Д
У

Навколо Європи

(Продовження)

Два дні нашого перебування в Неаполі були присвячені огляду окопиць Неаполя, відомих ще з часів стародавніх римлян під назвою «щасливої» землі.

Шосе, що веде на південі від Неаполя, проходить місцевість, яка зветься Неаполітанська Кампанія.

Чудова Неаполітанська Кампанія неодноразово зазнавала спустошень від вибухів Везувія. В районі Торредель-Греко шосе перерізають безформенні нагромадження темної лави. В 1631 р. потік лави стер з лица землі це селище, але воно знову відродилося під тою ж назвою.

А ось і Нові Помпеї — невеличке містечко готелів, кафе та магазинів сувенірів, яке виросло біля входу на територію стародавніх Помпеїв, залишених в 79 р. н. е. товстим шаром (в 7—9 м.) попелу, що перетворився на туф.

Зараз Помпеї в основному розкапані і є своєрідним музеєм під відкритим небом, межею якого є справжня стародавня міська стіна.

Центральна площа Помпеїв — Форум. Залишки мармурових колон, храмів, двохповерхові портики різко виділяються серед руїн колись пишних вілл, що оточували Форум.

Колись на Форумі вирувало життя, та й зараз це найбільш людна частина Помпеїв. Тут цілими днями великими групами гуляють туристи, тут заповзятиви торгівці відкрили магазин сувенірів, де продаються книжки про Помпеї, листівки з видами міста, копії скульптур, знайдених під час розкопок, тут проводять свій робочий день багато гідів та фотографів-професіоналів.

Помпеї залишаються позаду, а ми їдемо все далі на південі, до знаменитого своєю красою півострова Сорренто. Півострів Сорренто — висока масивна глина суцільних сірих вапняків, яка кругло обирається біля моря. За вапняки цупко тримаються кущі дроку, вереску, а іноді й стрункі сосни — пінії. Ці круглі склони заселені. Руки людини зробили на них штучні тераси, принесли в кошиках землю і посадили виноград, апельсини, руки людини проклали звідхом вузьке шосе, яке водночас є і головною вулицею курортних містечок Майорі, Амальфі тощо.

Чудове повітря, ласкаве сонце, лазурне море, — все це приваблює сюди багато туристів.

Наша кінцева мета — відвідання найкрупнішого міста цього району — Сорренто.

«Дорога до Сорренто має три типи поворотів», — каже наш шофер. Це кваліфікований, досвідчений водій. Ми цікавимося, який у нього заробіток. «Заробіток малий,—відповідає він, — тисяча лір (менше 10 крб. на наші гроши) за цілий світовий день».

Помітивши групу підлітків в чорних рясах, які йшли сміючись попереду нас, він додав: «Ось це люди, які не працюють, але багато їдять».

В центрі Сорренто стоїть пам'ятник Торквато Тассо — великому італійському поетові часів Відродження, який написав тут свій «Візволеній Єрусалім». Недалеко звідси — вілла, де мешкав О. М. Горький.

Виходимо з автобуса і відразу ж потрапляємо в оточення італійців, жителів Сорренто та сусіднього промислового містечка Кастелламаре-ді-Стабія. «Товариши, товариши! — говорять вони нам російською мовою. — Ленін!» — і подають нам листівки з портретом Володимира Ілліча, а також з портретом тов. Тольятті. Ці листівки, віддруковані товариством «Італія — СРСР», а італійські трудящі, що вручають їх нам — члени цього товариства. Вони з радістю розмовляють з радянськими людьми і не звертають уваги на американців, які поважно, з презирливим виразом обличчя проїжджають мимо в прольотах, запряжених кіньми, прикра-

шеними страусовим пір'ям та великими білими бантами.

Знайомство з околицями Неаполя ми закінчуємо поїздкою на острів Капрі.

Хто не знає острова Капрі? Для нас це не лише курорт світового значення. Сюди, на Капрі, двічі (в 1908 і 1910 рр.) приїжджав великий Ленін. Тут жив і працював О. М. Горький, який відобразив бачене в Італії в своїх знаменитих «Казках про Італію».

Цілий день провели ми на Капрі, любувалися його красивими краєвидами, дихали його незвичайно чистим і якимось легким повітрям, завдяки якому майже не відчувається спека, купалися в блакитних водах моря, дно якого вкрите морськими біжаками, іли макароні і думали про те, скільки чудових санаторіїв для трудящих можна було б побудувати тут. Адже Капрі доступний лише для багатих: до їхніх послуг багато готелів, приватних вілл. В приватному володінні зараз і одна з вілл, де жив Горький. В другій, що знаходиться в місті Капрі, нині розмістився готель Еркорано.

Ми здійснили екскурсію до так званого Лазурного гроту. Це одне з чудових, можна сказати фееричних творінь природи. Морський приплив і карстові процеси утворили з підніжжя вапняко-

вих масивів, з яких складається острів, багато печер — гротів. З них Лазурний — самий красивий.

З порту Марина Гранде моторні човни привезли нас до входу в грот. Там пересаджуємося в невеликий човен. Загорілий молодий перевізник в рибацькій одязі гребе веслами стоячи, а в грот затягує човен за допомогою цепу. Ми ж при цьому нагинаємося, тому що вход — це невеликий отвір в скелі. Але зразу ж за ним розташований величезний зал, довжиною в 54 метри, зі сводчатою стелею, висотою в 13 м. Всередині все залишається якимось блакитно-зеленим фосфоресціючим світлом, що виходить з морської глибини. Створюється враження, нібит